

Toetsbeleidsplan

Maurick College

Inhoudsopgave

1.	Toetsing	pagina	2
2.	Soorten toetsen	pagina	2
3.	PTO en PTA	pagina	5
4.	Afspraken met betrekking tot toetsing	pagina	6
5.	Kwaliteit van toetsing en de borging hiervan.	pagina	7
6.	Verschillende rollen bij toetsing	pagina	9
7.	Bijzonderheden/ uitzonderingen	pagina	11
8.	Bijlagen	pagina	12

1. **Waarom toetsen we?**

We toetsen om te weten te komen in hoeverre de leerling de leerstof beheerst. De docent kan met deze informatie zien hoe ver een leerling is en of er iets herhaald moet worden. In klas 1 en 2 worden de gegevens ook gebruikt om een leerling goed te kunnen determineren.

Je verzamelt dus informatie om te laten zien waar de leerling staat. De leerling heeft hiervoor feedback nodig. Dit is een deel van het leerproces wat ook voortkomt uit de pijlers van ons Daltonsysteem; zelfstandigheid en kiezen in verantwoordelijkheid. Hierbij is zelfreflectie ook erg belangrijk.

Om de juiste informatie te kunnen krijgen, is het van belang dat leerdoelen helder geformuleerd zijn en dat die bekend zijn bij de leerlingen. De toetsen moeten een weerspiegeling zijn van gegeven lesdoelen.

1.

2. Tweedeling van toetsen

Voor het behalen van de hiervoor gestelde doelen zijn er verschillende vormen van toetsing. We maken onderscheid tussen formatieve toetsen en summatieve toetsen.

2.1 Formatieve toetsing/evaluatie

Dit is een vorm van toetsing waarbij vooral gekeken wordt naar de ontwikkeling van de leerling. Doormiddel van formatieve toetsen krijgt de leerling meer inzicht in het eigen leerproces. Het gaat hierbij om evaluatie en feedback.

Formatief evalueren is een methode waarmee de leerling het proces in eigen hand kan nemen en eigen verantwoordelijkheid neemt voor zijn/ haar leerproces.

Het kiezen in verantwoordelijkheid is een van de daltonpijlers van onze school.

Hierbij is het belangrijk dat gekeken wordt naar hoe de leerling zich ontwikkelt en hoe ons onderwijs hierop zo goed mogelijk kan aansluiten.

Het gaat hierbij om toetsen en/of opdrachten waarmee geanalyseerd kan worden hoever een leerling is in het leerproces, zodat de leerling dit, uiteraard in samenwerking met de docent, bij kan stellen.

2.2 Summatieve toetsen

Deze vorm van toetsing gebruiken we onder andere voor determinatie.

Ook richting het (summatieve) eindexamen worden deze toetsen gemaakt met daarbij een cijfermatige beoordeling. Een summatieve toets maak je op het einde van je leerproces, waarmee je laat zien dat je de leerdoelen behaald hebt.

2.3 Naamgeving bij toetsen

Op het Maurick College hanteren we verschillende namen voor toetsen.

- **Formatieve toetsen/ opdrachten**
Toetsen of opdrachten die gebruikt worden als evaluatiemoment/ leermiddel. Leerlingen krijgen hiermee feedback op hun leerproces en de mate waarin ze bepaalde leerdoelen bereikt hebben.
- **Summatieve toetsen**
Beoordeling op het geleerde werk. De leerling krijgt een beoordeling (cijfer).
- **Handelingsdelen**
Toetsen waarbij leerlingen aan een bepaalde minimumeis moeten voldoen om verder te kunnen. Deze moeten dan ook 'voldoende' worden gemaakt.
- **PTA toetsen**
Summatieve toetsen die meetellen voor het *examendossier* van de leerling.

NB: zowel summatieve als formatieve toetsen kunnen in verschillende vormen worden afgenomen, denk hierbij aan een schriftelijke opdracht, een praktische opdracht, een mondeling overhoring of een presentatie.

2.4 Aandachtspunten bij toetsen

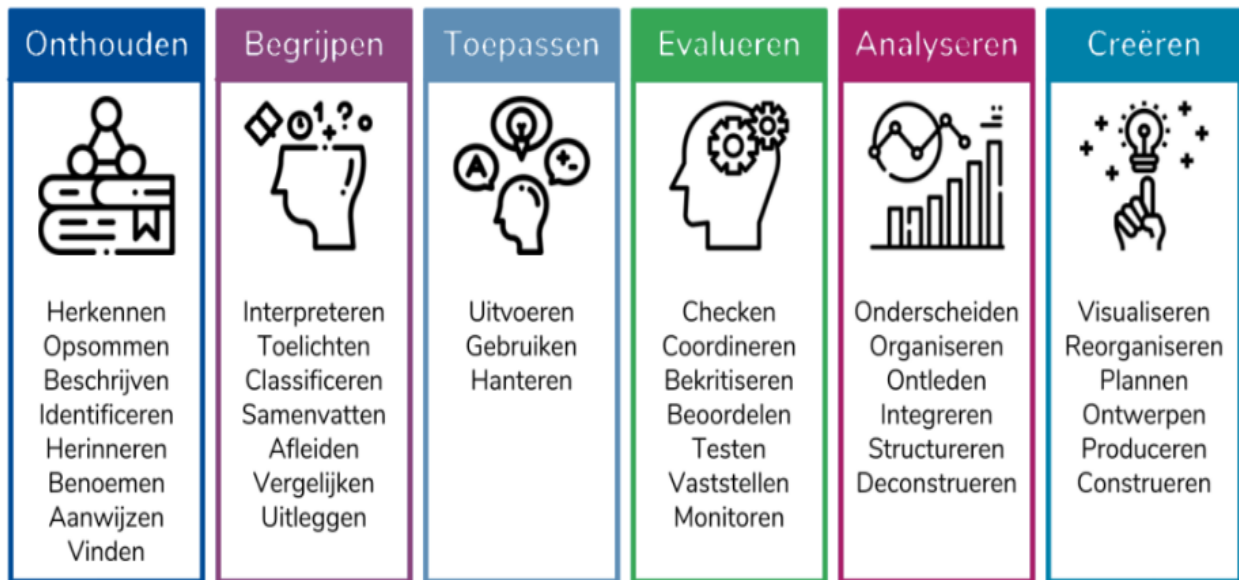
Docenten moeten duidelijk maken welke kennis zij vragen bij de verschillende leerdoelen en activiteiten plannen waardoor deze kennis geborgd kan worden.

Docenten moeten hierbij nadenken over hoe je weet dat leerlingen iets begrijpen. Dit kan doormiddel van (formatieve) evaluatie.

De toetsing kan hierbij onderverdeeld worden in Taxonomieën, zoals die van Bloom.

Als leerlingen kennis kunnen toepassen op verschillende niveaus, kan de kennis beter geborgd worden.

Onderdelen die hierbij van belang zijn:

Bij deze toetsing en evaluatie van deze onderdelen is van belang dat:

- De docent de criteria bij een leerdoel duidelijk maakt
- De docent de beoordeling baseert op deze criteria
- De docent evaluatietechnieken gebruikt (zowel feedforward als feedback)
- De docent stimuleert dat leerlingen evalueren.

3 PTO en PTA

In het programma van toetsing en overgang (PTO) en het programma van toetsing en afsluiting (PTA) staat beschreven op welke wijze de verschillende vormen van toetsing uitgevoerd worden.

Leerlingen krijgen dit programma (digitaal) overhandigd, zodat voor iedereen helder is op welke manier er wordt omgegaan met toetsing.

Hierin staat onder andere:

- Wanneer de toetsen worden afgenomen
- De weging van iedere toets
- De toetsduur
- De stofinhoud van iedere toets
- De (examen)domeinen die bij iedere toets horen
- De eventuele herkansbaarheid van de toets
- De afnamevorm (theoretisch/ praktisch/ mondeling enz)

4 Afspraken met betrekking tot toetsing

- Een toets duurt maximaal 1 lesuur.
- In de toetsweken kunnen dit toetsen zijn van 90 of 120 minuten.
- Per periode is er minimaal 1 summatieve toets.
- Het aantal toetsen per week wordt ingepland in een schema dat bij de coördinatoren ligt.
- Wanneer een toets door omstandigheden moet worden verschoven dient er altijd overleg te zijn tussen docent/leerling en coördinator.
- Het totale aantal summatieve toetsen wordt vooraf vastgelegd in het PTO en/of PTA.
- De toetscommissie houdt in de gaten of het aantal toetsen te rechtvaardigen is. Hiermee willen we creëren dat secties goed nadenken over de druk die komt kijken bij een grote hoeveelheid aan (summatieve) toetsen.
- De docent beoordeelt de toets binnen twee werkweken nadat de toets is afgenomen; tenzij zich bijzondere omstandigheden voordoen. Dit is ter beoordeling aan de schoolleiding.
- Op iedere toets dient het aantal te behalen punten vermeld te worden.
- Een toets wordt na correctie met de leerlingen besproken. Hierbij wordt ook de normering bekend gemaakt.
- Archivering van toetsen:
Van alle PTA-toetsen dient de sectie een exemplaar van de opdrachten alsmede het correctiemodel te kunnen overhandigen.
Het gemaakte en gecorrigeerde leerlingproduct mag op school gearhiveerd worden. Leerlingen hebben het recht om dit zelf te bewaren.
- Voor de toetsweken zijn er aparte afspraken rondom de organisatie. Zie bijlage

5 Kwaliteit van toetsing

Om leerlingen op een goede manier in het leerproces te begeleiden, zal ook de toetsing waarmee je dit aanstuurt goed op orde moeten zijn.

Er zullen dus ook kwaliteitseisen moeten zijn voor toetsing.

Dit betreft alle vormen van toetsing op school. Deze eisen hebben op verschillende gebieden betrekking.

Transparantie

Er dient duidelijk te zijn welke leerdoelen bereikt moeten worden met een toets. Voor leerlingen moet ook duidelijk zijn hoe ze beoordeeld worden (en welke norm gehanteerd wordt). Over de termijn van teruggave en de feedback daarop moeten ook duidelijke afspraken zijn. Veel van deze transparante afspraken worden vastgelegd in het PTA/PTO, examenreglement en leerlingenstatuut.

Validiteit

Een toets moet meten wat gemeten moet worden. De toets moet dus aansluiten bij hetgeen geleerd moet worden. De vragen moeten ook evenwichtig over de leerdoelen verdeeld zijn. Ook moet de werkvorm (theoretische toets/ praktische toets, multiple choice toets/ open toets enz) passen bij de te bereiken leerdoelen. Er wordt dan ook gestreefd naar een goede verhouding tussen verschillende toetsvormen.

Tenslotte moet ook de moeilijkheidsgraad van de toets aansluiten bij het leerjaar en programmaonderdeel.

Betrouwbaarheid en objectiviteit

Toetsen worden zo gemaakt dat met een soortgelijke betrouwbare toets een leerling eenzelfde resultaat zou behalen. Meerdere beoordelaars zouden met eenzelfde correctiemodel tot eenzelfde resultaat komen. Hiervoor is het maken van een helder correctiemodel van belang. Wij hanteren hierbij dan ook het (minimaal) vier-ogen-principe; een toets wordt altijd bekeken door twee of meer personen alvorens deze door de leerlingen wordt gemaakt. Bij het maken van toetsen kunnen zogenoemde toetsmatrijzen/ Rubrics een heel goed hulpmiddel zijn. We stimuleren onze docenten dan ook tot het gebruik van deze hulpmiddelen. Ook willen we dat de verhouding van reproductie- en inzicht vragen goed is. Dit kan bijvoorbeeld door het gebruik van het RTTI-systeem.

De lengte van de toets en de soort vragen mogen geen rol spelen op het eindresultaat. De factor toeval/ gokkans moet bijvoorbeeld bij meerkeuzevragen worden uitgesloten.

De moeilijkheidsgraad van de opdrachten wordt ook met bijvoorbeeld RTTI beter gewaarborgd.

Door het gebruik van duidelijke beoordelingsoverzichten ontstaat er minder discussie over de juiste antwoorden. De toets wordt objectiever en dit komt ook de evaluatie van de toets ten goede.

Efficiëntie

Secties dienen goed te kijken naar de kwantiteit en kwaliteit van toetsen.

Bij voorkeur is het aantal toetsen zo klein mogelijk, waarbij de leerdoelen wel bereikt worden. Hiervoor moet de toetstijd in een goede verhouding staan tot de onderwijstijd. Het maken en corrigeren van toetsen is tijdrovend. De geïnvesteerde tijd van zowel leerling als docent moet de moeite waard zijn.

Ook dienen docenten ervoor te zorgen dat de beoordeling (en bespreking) van een toets efficiënt verloopt, zodat het afnemen van een toets niet ten koste van het leerproces gaat.

Beschikbare tijd

Er moet voor leerlingen voldoende tijd zijn om de toets te maken.

Bij verschillende vaksecties zijn hiervoor bepaalde vuistregels, veelal afgeleid van een gemiddeld aantal vragen bij een centraal examen.

Stress door tijdgebrek kan de resultaten onterecht beïnvloeden.

5.3 Borging van de kwaliteit.

Naast een goed toetsbeleid dienen er ook procedures te zijn om te checken of dit beleid op een adequate manier wordt uitgevoerd.

Borging van de kwaliteit van toetsen maakt deel uit van het kwaliteitsplan van het Maurick College.

Hierin speelt ook de toets-/examencommissie een belangrijke rol.

De volgende acties worden ondernomen om de kwaliteit van toetsing te borgen:

- WOLF – analyse bij de examens
- Periodiek worden 3 toetsen uit de toetsweek bekeken door de examencommissie en voorzien van een evaluatie.
- Coördinatoren vergelijken de cijfers van parallelklassen en dit komt in de jaarlijkse bespreking met secties terug.
- Toetsmatrijzen worden ingebracht bij de secties en de toetscommissie stimuleert dit ook door de jaarlijkse besprekingen met secties.
- Leerdoelen worden toegevoegd bij PTO en PTA
- Secties hebben jaarlijks een gesprek met schoolleiding over toetsing een afgevaardigde van de toetscommissie zal hierbij aanwezig zijn.

6 Verschillende rollen bij toetsing

Rol leerling

- Zorgt ervoor actief mee te doen tijdens lessen en huiswerk om de voorbereiding op de toets zo goed mogelijk te maken
- Stelt zich (pro)actief op bij het op de hoogte stellen van de verschillende toetsmomenten.
- Vraagt voor en na de toets feedback van de docent.
- Geeft feedback aan docent om het toetsproces kunnen verbeteren.

Rol ouders

- Houdt samen met mentor en leerling in de gaten wanneer de leerling toetsen heeft en neemt waar nodig contact op bij problemen.
- Meldt de leerling met gegronde reden voor aanvang van een toets af.
- Informeert bij de leerling naar de toetsen en de resultaten daarvan en plant waar nodig een gesprek met mentor ter verbetering van deze resultaten.

Rol vakdocent/vaksectie

- Heeft gezamenlijk overleg over:
 - * invulling van het PTA.
 - * Uitsplitsen van leerdoelen
 - * Doorvoeren van analysemogelijkheden
- Is verantwoordelijk voor het toetsproces:
 - * levert toets tijdig aan
 - * kijkt de toets tijdig na
 - * Evalueert de toets met de leerling
- Onderzoekt welke scholing nodig is om de kwaliteit van de toets te verbeteren.
- Begeleidt het proces met de leerling en geeft op gezette tijden feedup (wat is het doel), feedback (hoe ver staan we, wat is behaald) en feedforward (wat zijn de vervolgstappen).
- Gaat in overleg met vakcollega's en schoolleiding wanneer een toets extreem slecht of extreem goed is gemaakt. Communicatie is hierbij van cruciaal belang.

Rol mentor

- Kijkt samen met de leerling naar de leerdoelen van de verschillende vakken.
- Signaleert waar zaken binnen het toetsproces niet goed verlopen en bespreekt dit met vakdocent en schoolleiding.
- Stimuleert en begeleidt de leerling bij de aanpak en planning van de studie voor de toetsen.
- Bevordert het eigenaarschap bij zijn leerlingen en geeft aan waar de leerling meer de regie mag of kan nemen.

Rol Schoolleiding

- Zet de kaders van het toetsbeleid uit en houdt de algehele kwaliteit in de gaten.
- Draagt zorg voor de bespreking van toetsing bij voortgangsgesprekken met individuele docenten en bij de jaarlijks terugkerende gesprekken met vaksecties.
- Laat zich informeren door de examen- en toetscommissie over het verloop van toetsing.

Rol toetscommissie

- Assisteert docenten op het gebied van toetsing.
- Levert formats aan voor het beoordelen van toetsen. Denk hierbij aan:
 - > Analysehulpmiddelen
 - > Toetsmatrijzen
 - > Ontwikkelen van formatieve toetsen en/of opdrachten
- Komt met een voorstel voor scholing op het gebied van toetsing.
- Bekijkt jaarlijks de verdeling van de toetsvormen binnen de verschillende afdelingen.
- Bekijkt jaarlijks de verdeling van de hoeveelheid toetsen binnen de verschillende afdelingen.
- Bekijkt periodiek kritisch een aantal toetsen en koppelt dit terug aan de vaksecties.
- Draagt zorg voor borging van de kwaliteit van toetsing.

Rol examencommissie

- Is op de hoogte van de wet- en regelgeving rondom het schoolexamen en het centraal examen.
- Monitort verzoeken en klachten van leerlingen of docenten rondom PTA toetsen en het centraal eindexamen.
- Evalueert het toetsbeleid.
- Draagt zorg voor de kwaliteitsbewaking van de (school-)examens.
- Controleert het examenreglement en handelt naar dit reglement bij uitzonderingsgevallen
- Schrijft een jaarverslag met verbeterpunten met betrekking tot de (school-)examinering.

Rol examensecretaris

- Is een door de directie aangewezen personeelslid dat verantwoordelijk is voor de correcte verwerking en aanlevering van de ED-cijfers van alle examenkandidaten (DUO).
- Stelt het examenreglement op.
- Is voor het CvTE (College voor Toetsen en Examens) de officiële, primaire (digitale) contactpersoon.
- Ontvangt alle mailings die voor de school m.b.t. het eindexamen van belang zijn, en stuurt deze door naar de desbetreffende betrokkenen.
- Stelt het PTA ontwerp op.
- Tekent de diploma's en cijferlijsten van de examenkandidaten.
- Doet jaarlijks verslag van alle onregelmatigheden met betrekking tot het (school)examen.
- Behandelt verzoeken en klachten van leerlingen of docenten rondom PTA toetsen en het centraal eindexamen.
- Beslist bij afwijkende zaken rondom (school-)examinering.

7 Bijzonderheden/ Uitzonderingen

7.1 Inhalen

Wanneer een leerling afwezig is geweest bij een toets met een geldige reden mag deze een toets inhalen.

De eindexamensecretaris (coördinator) beoordeelt of de reden geldig is en zal dit communiceren met de docent

7.2 Herkansen

In het PTA/PTO staat beschreven of er bij een bepaalde toets een herkansingsregeling is. Ben je op de dag van de herkansing afwezig, dan kan deze gemiste herkansing niet meer gemaakt worden (zie examenreglement)

7.3 Klachten

Alle klachten over toetsen in onderbouw en bovenbouw die te maken hebben met het toetsproces, de afname en/of de beoordeling van de toets worden behandeld door de coördinator van de betreffende afdeling in overleg met de vakdocent.

8. Bijlagen:

- [Leerlingenstatuut](#)
 - PTA (zie Peppels)
 - Examenreglement (zie Peppels)
 - Afspraken/ routing toetsweken
-
- De roostermakers sturen aan het begin van de nieuwe periode de data door;
 - De coördinatoren maken een opzet voor de toetsweek;
 - De opzet wordt in de resonantiegroepen besproken en vastgelegd en naar de roostermakers gestuurd;
 - De roostermakers maken het rooster met de klassen-, clusterindelingen;
 - Het rooster wordt naar de coördinatoren gestuurd ter controle;
 - Het rooster wordt twee weken voor de start van de SE-week op Peppels geplaatst.